

De rentabiliteitsindex 1997 en het productiegetal 1998

Caroline van Brakel, PV

De waarderingsnormen voor de rentabiliteitsindex 1997 komen voor het kengetal groei hoger en voor de kengetallen uitvalspercentage en mager-vleespercentage lager uit dan voor de rentabiliteitsindex 1996. De waarderingsnormen voor de kengetallen **EW-conversie**, uitvalspercentage en vleespercentage ten behoeve van de berekening van het **productiegetal** 1998 zijn hoger dan deze waarderingsnormen voor het productiegetal 1997.

In elk administratieprogramma voor de vleesvarkenshouderij ligt de nadruk op de technische resultaten. Door jaar op jaar te streven naar een verbetering van de technische resultaten, probeert een varkenshouder ook het saldo per vleesvarken te verbeteren. De rentabiliteitsindex geeft aan wat het rendement is geweest op het saldo per gemiddeld aanwezig vleesvarken van de verbetering en/of verslechtering van een combinatie van technische kengetallen. Deze technische kengetallen zijn: groei per dier per dag, voerkosten per kg groei, uitvalspercentage en vleespercentage. Jaarlijks worden de waarderingsnormen voor deze vier kengetallen berekend. De berekeningen worden uitgevoerd aan de hand van de gemiddelde jaarresultaten van het reeds afgesloten boekjaar van de bedrijven die deelnemen aan TEA-2000, TEAV-pc VLEVIS en MAP. Het productiegetal geeft een schatting van de toef of afname van het saldo per afgeleverd varken in een bepaalde periode van het lopende boekjaar. Dit als gevolg van een verandering in de technische resultaten: groei per dier per dag, EW-conversie, uitvalspercentage en vleespercentage. De benodigde waarderingsnormen voor deze vier kengetallen worden berekend met behulp van dezelfde TEA-2000 jaarresultaten en met behulp van de begrotingsuitgangspunten in KWIN-Vee.

De rentabiliteitsindex 1997

De waarderingsnorm voor 1 gram groei meer of minder per dier per dag is berekend volgens de formule: saldo (in gld per gemiddeld aanwezig vleesvarken, excl. rentekosten) / gemiddelde groei/dier/dag (in gr/dag), en bedraagt voor 1997 ($f\ 2\ 10,- + f\ 11,-$)/737 = $f\ 0,30$ per gemiddeld aanwezig vleesvarken.

De waarde van $f\ 0,01$ hogere of lagere voerkosten per kg groei in 1997 is $(365 \times \text{gemiddelde groei} \times 0,01)/1.000 = f\ 2,69$ per gemiddeld aanwezig vleesvarken.

Voor de waarderingsnorm van het uitvalspercentage wordt de waarde van een uitgevallen varken berekend als de biggenprijs plus de helft van de toegerekende kosten (= voerkosten + overige kosten). Deze is in 1997 $f\ 174,84$. Volgens de formule: $(365 \times \text{gemiddelde groei/dier/dag})/(1.000 \times \text{gemiddeld groeitraject}) \times 0,01 \times \text{waarde van een uitgevallen varken}$, is de waarde van 1% uitval te berekenen. In 1997 bedraagt deze $(365 \times 737)/(1.000 \times (115-26)) \times 0,01 \times f\ 174,84 = f\ 5,28$ per gemiddeld aanwezig vleesvarken.

De waarde van een 1% hoger of lager vleespercentage wordt berekend door de normale verdeling van alle in 1997 geleverde varkens een procent te verhogen en deze te relateren aan het betreffende onderdeel van het uitbetalingsadvies van het PW van januari 1997. De waarde van 1% mager vlees bedraagt in 1997 2,76 cent. Bij een omzetsnelheid van 3,02 vleesvarken per jaar en een geslacht gewicht van 89 kg is de waardetingsnorm voor het vleespercentage als onderdeel van de rentabiliteitsindex 1997: $3,02 \times 89 \text{ kg} \times 2,76 \text{ cent} = f\ 7,42$ per procent mager vlees.

In tabel 1 zijn de waarderingsnormen voor de rentabiliteitsindex 1997 en 1996 (ter vergelijking) weer gegeven

Het productiegetal

De waarde van 1 gram groei als onderdeel van de waarderingsnormen voor het productiegetal wordt berekend volgens de formule: saldo (excl. rentekos-

ten)/gemiddelde groei. Het saldo (excl. rentekosten) bedraagt volgens KWIN-Vee 1997/1998 f 142,- gedeeld door 3,04 afgeleverd vleesvarken per plaats per jaar (bij levend eindgewicht is 113,5 kg en een opleggewicht van 25 kg) is f 47,02 per afgeleverd vleesvarken. Volgens de TEA-2000 bedrijfsresultaten bedraagt de gemiddelde groei per dier per dag 737 gram. De waarde van 1 gram groei wordt voor de perioden in 1998 ingeschat op f 0,06 per afgeleverd vleesvarken.

De waarderingsnorm voor een verbetering of verslechtering van de EW-conversie met 0,01 EW is $88,5 \text{ kg} (113,5 - 25) \times 0,01 \text{ EW/kg groei} = 0,89 \text{ EW}$ per afgeleverd vleesvarken. De voerprijs bedraagt volgens KWIN-Vee 1997-1998 f 43,- per 100 kg. Volgens de TEA-2000-gegevens van 1997 is de bijbehorende gemiddelde EW-waarde 1,08, hetgeen resulteert in een voerprijs van f 39,81 per 100 EW. Dit betekent per afgeleverd vleesvarken $0,89 \text{ EW} \times \text{f } 39,81/100 \text{ EW} = \text{f } 0,35$.

De waarde van 1 % uitval wordt volgens de bereke-

ningsnorm voor het productiegetal als volgt berekend: $2,4\% \text{ uitval per opgelegde big} = 2,4/(100 - 2,4) \times 100\% = 2,459\% \text{ uitval per afgeleverd vleesvarken}$. $1,4\% \text{ uitval per opgelegde big is } 1,4/(100 - 1,4) \times 100\% = 1,420\% \text{ uitval per afgeleverd vleesvarken}$. De waarde van 1 % uitval per afgeleverd varken = $(2,459\% - 1,420\%) \times \text{f } 153,-$ (waarde uitgevallen dier volgens KWIN-Vee 1997-1998) = f 1,59 per procent uitval.

De waarde van 1% meer of minder mager vlees bedraagt volgens het productiegetal 1998 2,76 cent. Per 16 februari 1998 is er een nieuw uitbetalingsadvies vleesvarkens van het PW van kracht gegaan. In dit nieuwe uitbetalingsadvies zijn echter met name de gewichtskortingen herzien. Er wordt dan ook slechts een minimaal effect van deze wijziging verwacht op de waarde van 1 % mager vlees volgens de waarderingsnormen van het productiegetal. Een waarde van 2,76 cent per procent mager vlees vermenigvuldigd met het geslacht gewicht van 89 kg geeft een waarde van f 2,46 per procent vlees per ►

Tabel 1: Waarderingsnormen per gemiddeld aanwezig vleesvarken voor de rentabiliteitsindex 1996 en 1997 en de waarderings- en technische normen per afgeleverd vleesvarken voor het productiegetal 1997 en 1998

waarderingsnormen rentabiliteitsindex	1996	1997	*
1 gram groei	0,23	0,30	gld per gr groei
1 cent voerkosten per kg groei	2,69	2,69	gld/ct voerkosten per kg groei
1% uitval	5,33	5,28	gld per % uitval
1% mager vlees	11,99	7,42	gld per % vlees
waarderingsnormen productiegetal	1997	1998	
1 gram groei	0,06	0,06	gld per gr groei
0,01 EW	0,34	0,35	gld per 0,01 EW
1% uitval	1,49	1,59	gld per % uitval
1% mager vlees	2,38	2,46	gld per % vlees
technische normen productiegetal	1997	1998	
groei (gr/dier/dag)	737	737	
EW-conversie (EW/kg groei)	2,98	2,99	
uitvalpercentage (%)	2,4	2,4	
vleespercentage (%)	55,5	55,6	

afgeleverd vleesvarken.

In tabel I zijn de waarderingsnormen en de bijbehorende technische normen voor het productiegetal 1998, en ter vergelijking ook voor 1997 weergegeven.

De rentabiliteitsindex 1997 en het productiegetal 1998 zijn berekend op basis van de technische en economische resultaten van 1997 van die bedrijven die niet geruimd zijn in het kader van de varkenspest. Alle bedrijven zijn ten aanzien van de technische en economische kengetallen individueel gescreend op mogelijke effecten van de varkenspest. De technische en economische kengetallen van die bedrijven die mogelijk zijn beïnvloed door eventuele gevolgen van de varkenspest, zijn niet meegenomen in het TEA-bestand ter berekening van de 'landelijk

gemiddelde kengetallen op basis waarvan de rentabiliteitsindex 1997 en het productiegetal 1998 zijn berekend ofwel afgeleid.

Ook is bij de berekeningen van met name het productiegetal 1998 geen rekening gehouden met de op stapel staande regelgeving in het kader van de herstructurering, omdat hier momenteel nog te veel onduidelijkheden over bestaan en ook de mogelijke effecten en gevolgen van deze regelgeving op de technische en economische resultaten nog in het geheel niet bekend zijn. Mogelijke wijzigingen in de prestaties van de varkens (technische kengetallen) en prijzen (economische kengetallen) zullen het gevolg zijn van enerzijds het herstel van onder andere de markt na de varkenspest en anderzijds de gevolgen van de reeds aangekondigde herstructurering. ■